

"Vi er vist blevet indtaget af Nationen..."

Rønlev, Rasmus

Published in:
RetorikMagasinet

Publication date:
2015

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Rønlev, R. (2015). "Vi er vist blevet indtaget af Nationen...". *RetorikMagasinet*, 25(97), 8-9.

“VI ER VIST BLEVET INDTAGET AF NATIONEN ...”

Når debatter på nettet eksploderer, kan det være noget nær umuligt at holde rede på de mange debattørers meninger. Undertiden kommer vores fortolkning af kommunikationen derfor til at bero mere på vores fordomme om netdebat end på indholdet af de specifikke kommentarspor.

“Jeg håber at de husker at gemme denne debat på det kongelige bibliotek. Den vil stå tilbage som en lysende skamstøtte for hvor lavt et niveau danskernes empati kunne nå. Velkommen til EBs Nationen!” Sådan skrev Allan på politiken.dk i kommentarsporet til en af netavisens mest læste og kommenterede artikler nogen sinde, nemlig et debatindlæg om studenterfattigdom der vakte national, ja, faktisk international opsigt i begyndelsen af 2012. Debatindlægget var forfattet af Sofie V. Jensen, en indtil da ukendt studerende, der mente at hun var fattig, og begræd at hendes omgivelser hverken opfattede eller behandlede hende som sådan.

De rekordmange kommentarer som Sofies indlæg afstedkom på politiken.dk, katapulterede hende på kort tid på tværs af den danske mediematrice, og på sin vej krydsede hun både forsiden af Ekstra Bladet og Deadline på DR2. Den altdominerende historie var at den studerende måske nok fik sat en dagsorden med sit indlæg, men også at hun blev sat godt og grundigt på plads af sine medborgere i kommentarsporet på Politikens netavis. Den samme udlægning gik igen i selve kommentarsporet. Som debattøren “Lolcat” fra “Lol-land” lakonisk opsummerede det: “Det er søndag, og klokken er 18:30 og hr. og fru Danmark har forsamlet sig her på Internettet for at tilsvine en studerende i 1280+ indlæg.”

Undersøger man kommentarsporet nærmere, tegner der sig imidlertid et andet billede af hvilken holdning der dominerede blandt debattørerne. En systematisk kategorisering og optælling af kommentarerne afslører at et lille flertal faktisk var enige med Sofie og støttede den studerende. I lyset af dette illustrerer Allans udbrud “Velkommen til EBs Nationen!” en interessant mekanisme: I mødet med netdebattens uoverskuelige mange til mange-kommunikation kan vores fordomme få afgørende betydning for hvordan vi fortolker kommunikationen.

Meningen drukner i mængden

Netop netdebattens omfang har ellers givet anledning til store forhåbninger. Ved at introducere muligheden for at kommentere alskens nyheds- og opinionsstof er bl.a. netaviser med til at understøtte at mange kan kommunikere til mange om politiske tvivlsspørgsmål på en hidtil uset skala. Dét har fået både teoretikere og praktikere til at håbe på at flere borgere, flere dagsordener og flere spørgsmål og synspunkter vil præge den offentlige debat og derved den politiske beslutningsproces.

Hvad debatten om Sofie og hendes indlæg om studenterfattigdom imidlertid illustrerer, er at mange til mange-kommunikationen på netavisene til tider kan være særdeles svær at overskue både for dem der deltager som skribenter, og dem der læser med. Det er med andre ord ikke alle faktorer i kommunikationssituationen der skalerer lige godt; produktionen af ytringer øges, men samtidig vanskeliggøres modtagelsen. Jo flere der kommer til orde, des færre synes at blive hørt og forstået.

AF PETER JOHANSEN, KØBENHAVN 01.10.18, JAN

ANBEFAL (262)

KLAG

Jeg tror Sofie har skrevet det her for at markere over for sin familie at hun er dybt utilfreds over de bløde gaver hun fik til jul. For alt det andet ved hun da forhåbentlig godt, at ved at supplere med studielån og lidt rengøringsarbejde, vil hun kunne leve som den baronesse hun jo selvkært er inderst inde - men smilet må hun selv sørge for. Og ja bagefter, er der fint råd til at tilbagebetale.

“Velkommen til EBs Nationen!”

Da Allan udråbte kommentarsporet på politiken.dk til en “lysende skamstøtte”, havde debatten på netavisen verseret i et lille døgn tid. På det tidspunkt havde Sofies indlæg allerede afstedkommet over 1.200 kommentarer. Fordi man kun kunne læse 10 kommentarer ad gangen, skulle man altså klikke sig

igennem mere end 120 siders kommentarer for at nå frem til Allans. Da debatten ebbede ud, skulle man klikke sig igennem små 200 sider for at læse samtlige kommentarer.

Kommunikationen i kommentarsporet var altså både svær at overskue og navigere i. Det betød at flere debattørers fortolkning af hvad flertallet mente, tilsyneladende kom til at bero mere på deres forforståelse af debat på nettet generelt end på indholdet af de konkrete kommentarer til Sofies indlæg.

Allerede efter en times debat konstaterede en debattør at der "da virkeligt ikke var meget forståelse eller medfølelse at finde i kommentarerne herinde", og skrev videre: "Men det er jo internettet." Den selvfølgelighed som debattøren fremsatte sine lave forventninger til debat på nettet med, gik igen i flere andre kommentarer.

Andre debattører trak i stedet på deres erfaringer med debat på netaviser specifikt. Ifølge nogle debattører var adfærden i kommentarsporet således symptomatisk: "Hm, når man ser, at kommentaren 'Det bedste råd du kan få er vel at skifte fornavn til Carina ...' har fået 21 anbefalinger, bliver man lige mindet om, hvor useriøs debatten på disse netavis-blogs egentligt er."

Især én netavis og dens debatunivers gik igen som referencepunkt i kommentarerne. Igen og igen henviste debattører til Ekstra Bladets Nationen!, tilsyneladende som arketypisk eksempel på alt hvad der var i vejen med debat på nettet. "Vi er vist blevet indtaget af Nationen..." konstaterede en debattør kort, mens en anden skrev: "Til tider skulle man tro at det var ekstra bladet JESUS :-(""

AF ULRIK PEDERSEN, ROSKILDE 18:22 8. JAN

Forunderligt, at de "oplyste" Politiken-læsere hellere vil give penge til Carina-typer, der sidder på deres røv og ryger cigaretter, end til en studerende, der prioriterer sit studium.

ANBEFAL (136)

KLAG

AF PER, HERLEV 18:21 8. JAN

ANBEFAL (3)

KLAG

@Michael Thomsen Jeg er pissetræt af forkælede folk der tror alle har en far der er advokat og lige langer et forældrekøb over disken. Der er sgu da ingen studerende der har råd til at bo på Østerbro, medmindre det er ulovligt. Løvrigt er der mange studerende der bliver nødt til at DELE et kollegieværelse. Du har vist kun din virkelighed fra Ekstrabladet. Fabrikarbejde! De jobs eksisterer jo ikke

Redningskranse i kommentar-tsunamier

Debattørerne forlod sig altså på tidligere erfaringer med debat på nettet, på netaviser og ikke mindst på ekstrabladet.dk og nåede den – fejlagtige – konklusion at et overvældende flertal var uenige med Sofie eller kritiserede hende.

Fordommene om debat på nettet er ikke ubegrundede. Flere studier viser at onlinedebatter ofte lader en del tilbage at ønske hvad angår frekvensen af ræsonnementer og respekt. Men hvad debatten om kommentarerne til Sofies indlæg på politiken.dk viser, er at de lave forventninger i visse tilfælde kan ende med at blive en selvpfyldende profeti: Når vi forventer at debatten vil være negativ, ser vi kun de negative kommentarer – også selv om der reelt er flest positive kommentarer. Når kommentar-tsunamier skyller ind over netaviser og andre webmedier, bliver forforståelser og fordomme de redningskranser som debattører og journalister klynger sig til når de skal udlægge den kaotiske kommunikation i kommentarsporene. Resultatet er at mange til mange-kommunikationen mellem brugerne hurtigt ender med at leve op til sit dårlige rygte.

R

Læs mere...

Artiklen bygger på et kapitel fra Rasmus Rønlevs ph.d.-afhandling, *Danske netaviser som webmedier for retorisk medborgerskab* fra 2014. Afhandlingen kan frit downloades fra Københavns Universitets hjemmeside.